

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шл. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед-полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЮ:
Місцеві 5-60 злот.
Чужоземні 15-60 „
Почтою 30-60 „
3-4 ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 злот., Німеччині 750 злот.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 злот.,
Японії 750 ґен., Австрії 750 шилл.,
З інших країн 1 злот.

Рік LII.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-34.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Найкраща льоката ощадностей —
це премійна вкладка в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руска ч. 20,

де крім відсотків можете ще дістати пре-
мію від зол. 25—300, залежно від висоти
щомісячних вкладок. Найнижча вкладка
зол. 5—місячно.

Звичайні і також премійні вкладки ощадности,
складані місячно від 5 до 100 зол., на котрі ви-
льсовується щорічно премія по 25 до 300 зол.
приймає також поповудні
від год. 5. до год. 6 1/2

Центральний Кооперативний Банк
у ЛЬВОВІ, РИНОК, ч. 10.
(власна камениця при вул. 3. Мая ч. 15)

Версайські „здобутки“ Палестини.

Арабсько-жидівські відносини в Палестині де заповівають у найближчій будучині ніякого поліпшення. Англійська влада, що знаходиться поміж двома ворожучими таборами, стараючись утримати добрі відносини з кожним зокрема, чим далі тим більше наражується на нове незадоволення обох сторін, яке переходить і в недовіра та ненависть. Похалцем зорганізована справа утворення жидівської Палестини, яка була тільки військовим маневром англійської дипломатії останнього часу світової війни, при реалізації показувалася нереальною, а тому й тяжкою до здійснення.

Дійсно „землею нема жартів“, як каже sir Hope Simpson у своєму raporці, після обстеження палестинської справи. Тимчасом, не дивно, що „поважні англійці“ нехотючи і легкодушно заангажувалися в колонізації безземельної Палестини.

Десь при кінці війни, довідалося англійське міністерство закордонних справ, що німці, бажаючи придати симпатії впливового американського жидівства, вирішили оголосити Палестину — землею відродження жидівства. Утворено для того при німецькому міністерстві закордонних справ спеціальний відділ для дослідів питання та порозуміння з турецьким урядом, як також для виготовлення врочистої декларації у цій справі.

Англії в поспіхом постаралися випередити німців. Їм вдалося на впливових фінансових жидівських колах Америки ще більше ніж німцям, бо приходила хвала участі Америки в світовій війні.

Тоді, як німці підготовлялися до проголошення декларації в палестинській справі з акуратною собі акуратністю й дрібничковістю, англійці похалцем випередили своїх противників, оголошуючи відому декларацію лорда Бальфура, в якій обіцяли жидам відродження їх біблійної батьківщини.

Так званий військово-політичний маневр, став підвалиною модерного сіонізму. Перемога Антанті дала жидам Палестину, а Велика Британія дістала від Ліги Націй мандат над цією країною.

Кольосальний ентузіазм запанував поміж жидівством цілого світу. Містична сугестія цієї ідеї була така велика, що не тільки тисячі людей покидали свої ремесла з метою праці над рідною рілею, але й дуже великий капітал був відданий в розпорядження сіоністичних чинників, з метою допомогти колоністам у придбанні землі.

Рух цей був настільки поважний, що дав можливість в короткий час придбати жидам в Палестині понад 225 тисяч акрів землі та оселити понад 100 тисяч осіб. У цьому русі взагалі, та в його діпазоні зокрема, треба шукати причини певних непорозумінь, які перетворилися в грику арабо-жидівську ворожнечу. Отступаючи на шлях цього великого діла, спільного чи несвідомого, забуто про те, що Палестина не була безлюдною країною, що арабська людність хоч бідна, примітивна та аглоблена буйною турецькою владою, всеж є туземною живою людністю, якою не можна розпоряджатися як рухомим майном.

Новоприбувши жидівські колоністи обгородили в капітал та всі збудовки європейської культури й техніки, анаїшли малоземельну Палестину занятою.

Почалася тяжка боротьба, яка загострювалася контрастами цивілізації та раси. Невна-

рава політика англійської влади, котра хотіла добрих відносин з впливовими сіоністами та згоди з арабами й магометанським світом, doprowadила теж до погіршення ситуації. Raport слідчої комісії після відомих палестинських подій аустрів бурю протестів ворожучих сторін. Для нового дослідю тяжкої проблеми Лондон вислав sir John Hope Simpson'a, одного з тих відомих англійських адміністраторів старої гвардії, яка підчас довгих літ тримала Бритійську Імперію у вразковому порядку.

Цей талановитий політик-адміністратор відзначився теж як член міжнародної комісії, завданням якої було оселити в грецькій Македонії мільон греків утікачів з Малої Азії.

Отже його raporć є найкращим документом для вияснення палестинської ситуації.

Найважливішою точкою цього raporć є підкреслення факту, що англійська влада як також сіоністи цілком не перевели поважних дослідів і студій над країною. Тимчасом Палестина є дуже малою, а денна її частина є фактично ду-

стинею, яка без наводнення (як не існує наразі навіть у проекті) на ніщо не годна.

„З землею нема жартів“, каже Simpson, — теренів для легайної колонізації, на його думку, в Палестині немає, а якщо знайдуться ще відпочивні терени, то належить їх поліпшити для ароматної арабської людности краю. Покищо нічого не лишається, як тільки зачинити Палестину для іміграції та чекати до часу, коли праці над плановим пристосуванням краю для іміграції будуть закінчені. План пристосування краю до можливостей великої колонізації мусить бути побудований на поважних студіях, чого, на жаль, не зроблено досі. Вільш компромісного подання палестинського питання не міг придумати навіть англійський політик, який всесторонньо простудіював справу.

Чи дозволить англійський громадянин, щоб фунти стерлінгів видавалися на іригацію Палестини, для створення нових теренів для жидівської колонізації? Араби є та бідні, щоб позаволити собі на такі інвестиції, жиди сьогодні вже не спішаються лікувати нові мільони в свою ефемерну державу. Лондонський уряд далі провадить політику подвійної гри, не можуть вибрати одної першої лінії.

Оголошення „Вілої Книги“ в палестинській справі, прихильно прийнятої в спокійніших колах арабського громадянства, викликало бурю протестів у сіоністичних колах. Інтерпретація „Вілої Книги“ в листі Мек Дональда до голови жидівської агенції д-ра Вайцмана, викликала ще більше обурення серед всього загату арабів. Таким чином палестинське питання знов більше комплікується. Повоєнні трактати „ушасливили“ ще одну країну „македонськими відносинами“.

Л. Л.

„Рідна Школа“ в ювілейному році.

I. Завдання найближчої будучини.

Політичні умови, які позбавили український нарід можливості класти основи під рідну культуру природним способом, себто — шляхом власної національної школи, твореної з публичних фондів, викликали потребу творити своє рідне шкільництво окремими власними засобами. Вже в самій природі аської істоти є щось таке, що вона бажає задержати свій рід і питоми прикмети. Тому, коли виховання, яким пікується держава, у своїх остаточних цілях не бере під належну увагу спеціальних цілей окремих національностей, тоді дана національність не має іншого виходу, як тільки творити своє приватне шкільництво. Так зробив і український нарід Галицької Землі. Оснував на цьому інституцію „Рідну Школу“ („Руске“ — згодом „Українське Педагогічне Товариство“), яке від 1898 р. займається не тільки обороною прав народу на свою питому школу, але засновує приватні школи й інші рідного роду виховні заведення.

Не будемо займатися подробицями „Рідної Школи“, її ідеологією та її ролю і значінням у нашому національному відродженні. Про це вже писалося доволі по часописіх і в окремих публікаціях. Хочемо тільки списнитися на питання, як можна би з матеріального боку закріпити дотеперішні досягнення „Рідної Школи“ й дати їй дещо твердшу основу на будуче пістоліття.

Поважний вік трудячого існування „Рідної Школи“ зазначився в галицькому відродженні помітним сілдом. Завдяки її діяльності впродовж повних 50 літ несє нарід у своїй масі зрозумів, яке значіння має для нього школа, а зокрема своя рідна школа. Завдяки цій діяльності чимало сьогоднішніх замітних громадян вийшло з люди, а нарід навчився дбати й постояти за справу не аужко матеріальну, але за справу української культури. Ніякий культурний нарід не обходиться без такого Товариства, яке в національній державі стає кліткою державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її заведення чи недогади в освітній роботі. Тим більшу вагу має таке товариство для народу в роді нашого, який, особливо на туземному терені, ще сто років тому був шонабільше етнографічною масою.

Оглядаючись назад, на свою 50-літню діяльність, нарід „розсмаковує“ в ній, адумується в неї, а заставляючись над нею — винаходить нові потреби. Так і в році 50-ліття „Рідної Школи“, поруч з зовсім новими клічами, виграє багато давніші, здійснювані в часі дещо подібному до теперішнього. Поруч з домаганнями, яке видавигнула сама Головна Управа та яке треба обовязково здійснити, а саме використати ювілейний рік для того, щоб створити основний фонд, якого відсотки йшли би на удержання приватного рідного шкільництва, та побудувати будинок у Львові для фахово-промислових шкіл, — підносяться голоси від громадянства: оснувати бурси для учнів середніх шкіл, — а ми додамо — і для учнів ремесла. Кинула Го-

tego czasopiśma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieszczyć bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1892. Dr. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie z przekroczenia na grzywnę do 400 zł. Uszczególnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu fałszywymi twierdzeniami poniszyć w powołane zarządzenia władz w sprawie brzeskiej, co odpowiada znamionom występków z § 309 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 16 i 37 ust. pras. jest zatem powołane postanowienie uszczelnione.

Na orzeczenie właściwie podpisy:
Za zgodność: Lipanowicz
starszy sekretarz.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 25. kwietnia 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 80. czasopiśma „Dilo“ z daty Lwów dnia 24. kwietnia 1931 r. do dnia VI. l. Pr. 189/31 na posiedzeniu niejawnym w dniu 25. kwietnia 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanowił: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 25 kwietnia 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czas. „Dilo“ Nr. 80. z daty Lwów dnia 24. kwietnia 1931 r. zawierającą: 1) w artykule pt. „Na marginesie procesu b. posła Liszczyńskiego“ w całości znamiona występków z § 309 uk. zarządzić znieszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. nakaz dalszego rozpowszechniania tego piśma drukowanego. Zarazem wydać sie odoowiedzialnemu redaktorowi

ловна Управа і загальний клич: кожна громада має користати з добродійства „Рідної Школи“, в кожній громаді треба створити якийсь виховне заведення „Рідної Школи“, наладити широку постійну масову мережу станиць рідного, національного виховання на наших землях, виповнити цю попоривану сітку, яка є сьогодні.

Не знати, чи існує у нас більше коштовне підприємство, як „Рідна Школа“. А вона має сьогодні 156 виховних одиниць (шкіл і заведень), не вчислюючи, очевидно, принагідних, короткочасних курсів і діточих бібліотек. Якщо це підприємство міряти відношенням його грошових прибутків до видатків, то воно наскрізь дефіцитове. Про це згадуємо тільки для прикладу, бо, очевидно, до таких установ прикладається іншу міру. Ось кілька цифр. На 1930/31 рік обчислені видатки „Рідної Школи“

на 2.200.000 зол. На це дадуть певні приходи всього несповна 1.186.000 зол. Отже — не стане покриття у висоті 1.014.000 зол.

Всі клічі, видані цього року в „Рідній Школі“, мають у наших обставинах повне оправдання. Конечність вимагає, щоб ми йшли всіма засобами до здійснення цих вимог хвилі. Може лекше піднести кліч навіть влучний та оправданий, як його здійснити. А вже неможливе здійснення без витичення засадничих напрямних, не вказуючи матеріалу й приладдя, якого потрібно на те, щоб слово стало ділом.

Тому вважаємо необхідним подати на підставі досвіду кілька загальних напрямних точок, на яких можна й треба спертися найближчі й невідхильні пляни „Рідної Школи“.

Лев Ясінчук.

В день Народження Риму.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 22. квітня 1931.

День Народження Риму — 21. квітня — досі минався звичайно урочистим відкриттям ріжних національних пам'яток та нових розкопів, що малиб вважатися сучасне з давно минулим і прикладом давньої слави осяяти для молоді шляхи майбутнього...

Цього року день Народження Риму виявився скромніше, і навіть, можна би сказати, більш демократичніше, а саме, відкриття не славних славних пам'яток минулого, але ріжних будинків безпосередньої практичної необхідності: шкіл та шпиталів. Кажуть, що брак гроша не дозволяє більше урядові запускати в не звичайно цікаві для вселюдської культури, але непомірно коштовні — археологічні розкопки. Загальне гасло економії, що його недавно кинув Муссоліні, відбилося помітно і на цій стороні фашистської діяльності. А проте і цього року потреби розвитку вищої національної культури не були занедбані і Королівська Італійська Академія, визначила поважну суму — до мільона лірів — на нагороди тим національним інституціям та окремим особам, що відзначилися в минулому році своєю працею для розвитку Італійської культури. Серед відзначених треба згадати передовсім поетку Аду Негрі, композитора Піццетті (за його нову оперу „Деморі“), відомого дослідника Тибету академіка Гуччі та багато інших, що так чи інакше виказали себе гідними урядової підтримки на полі культурної діяльності.

Але саме тому, що день Народження Риму призначається на звеличання духу, він стає святом відпочинку для всіх, хто працює фізично. В протинагу до соціалістичного свята 1. травня фашисти з самого початку свого приходу до влади визначили день Народження Риму на свято спочинку, і тепер цей звичай вже так прийнявся, що 21. квітня стає в Італії єдиним днем, коли абсолютно всі крамниці та майстерні є зачиненими з самого ранку. Навіть на

Різдво, навіть на Великдень, — не кажучи вже про всі інші свята, — багато крамниць і майстерень відчинені до першої години полудня, — але на день 21. квітня кожний мусить замовляти собі хліб напередодні вчора, щоб не залишитися зовсім без нічого.

День Народження Риму став найбільшим італійським національним святом. Він є днем великої радості, днем народження великої слави, що осяяла цілий колишній світ, і тому на цей-же день визначається так званий „фашистський набір“: народження цілої лави нових фашистів з усе піростаючої молоді. Перший такий набір дав фашистам 52.000 молодиків; другий — 1928 р. дав 75.000, третій — 89.000, і четвертий та пятий — цього річчя — по 90.000. 82 проц. з цих молодиків походить з селянської та робітничої класи, — і цей факт є досить поважним доказом, що фашизм починає находити симпатії в нижчих верствах населення, навіть не вважаючи на велику нинішню економічну кризу.

І справді — як це не дивно, важка економічна криза бе особливо не так по нижчих, як по вищих класах, — бо і фашистський уряд

більше до них апелює і більше рахує на їх саможертвенність, як більш освічених клас і — головню — заможніших. Звідти напр. примусове зниження мешкальних цін на 10 відсотків, так само примусова знижка всяких арендних виплат за землю і т. д. Тому, щоб змиряти всю глибину економічної світової кризи — досить відвідати всі ті великі готелі, що пишню розмістилися по обох боках Віа Венето — тиша і смуток пустелі панують там в мармурових мурах. Саме під 21. квітня голова пресового бюро італійського прем'єра, п. Ляндо Феретті, депутат до парламенту, вирішив агостити всіх кореспондентів закордонних часописів та представників преси по чужинних посольствах урочистим обідом, (а радше вечерею) в римському Грандотелю. Я мав враження, що окрім нас — якої сотки запрошених, що товклися по величезних сальонах, — в цілому готелі не було більш ані душі. Для нас одних була розкішна їдальня з розмальованою стелею і — довгим та широким столом-підковою, вкритим зеленим галуззям і квітами. Для нас одних були всі ті „камеріори“ (льокаї) у фраках і весь комфорт світил і одягів... Голова нашого товариства, швайцарець Годель, підніс тост за короля і за дуче. Ляндо Феретті відповів: „За всі уряди тих держав, до яких належать присутні тут журналісти...“ Чи можна було в тому урочистому моменті бентежити господаря пригладкою, що серед присутніх є дехто, хто не має свого національного уряду ні держави?!... У другій своїй промові Ляндо Феретті нагадував всім журналістам, що вони — є „посли-амбасадори, далеко більше важливі й відповідальні від тих послів, що носять офіційний дипломатичний титул, — бо журналісти репрезентують не той чи інший уряд перед чужим урядом, але свою громадську думку перед громадською думкою іншого народу, — і на цій репрезентаційній дорозі на долю журналіста спадають великі й відповідальні обов'язки — працювати над зближенням народів — над тим справжнім порозумінням народів, при якому не може бути ні переможців, ні переможених...“

І ми всі радісно пили за те, щоб не було ні переможців, ні переможених, і щоб ми були дійсно добрими послами власної національної громадської думки...

Евг. Онацький.

Посол С. Р. С. Р. Овсеєнко у Львові.

Офіційний ПАТ оголосив слідуєчий комунікат, зазначуючи, що він походить з консуляту СРСР у Львові:

„Дня 23. квітня ц. р. прибув до Львова радянський консул у Варшаві п. Антонов Овсеєнко в товаристві кількох членів посольства для переведення люстрації консуляту. В часі свого побуту пос. Овсеєнко склав візиту п. воеводі Наконечнікові-Клюковському, ректорові університету проф. Вітковському, оглянув Промисловий Музей та відвідав дирекцію цього музею. З огляду на несприятелі президента міста й куратора заведення ім. Осолінських, пос.

Овсеєнко зложив свої візитові білети, крім того склав візити деяким польським громадським діячам. Посол Овсеєнко відвідав також Наукове Т-во ім. Шевченка, „Рідну Школу“ і Центробанк. Для членів Української Академії Наук і інших учених улажено прийняття у консуляті. В дні 25. ц. м. пос. Овсеєнко видав бенкет для запрошених представників польського громадянства з наукового, культурного і суспільного життя, який відбувся в готелі Жоржа. В дні 26. ц. м. рано пос. Овсеєнко виїхав з поворотом до Варшави.“

Стільки офіційний комунікат. Зате „Га-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 1. ТРАВНЯ 1931.

Д-Р АНДРІЙ ГОЛОВКА

Українська фільма в Празі.

Вражіння в Брюсселі. — Тенденція Айзенштайна і Довженка. — Роль машини.

Пише далі Копперев: „Земля“ це одна з тих фільмів, що є історичними подіями. Годі на них забути, не можете їх заступити чим іншим. „Землю“ я бачив у Брюсселі в грудні 1930 р., на виставі виставованій для учасників Міжнародного конгресу незалежних фільмів. В довгий низці цілому нових і старших фільмів французької, англійської та німецької авангарди, що їх бачили учасники конгресу, „Земля“ зробила на нас величезне враження. Як твір поруч починів, як сильне слово поруч неперених обіцянок, поруч емоційних настрів. В салі брюссельської студії сиділи фільмові режисери, сценаристи, оператори, критики і підпримки. Настала тиша несподіванки й подиву за цілий час фільму Довженка, тиша тим очевидніша, що фахова критика янтала кілька попередніх фільмів сміхом, свистом та іншими голосними проявами. Школа, що побачила „Землю“ не виставлена для порівняння „Генеральної лінії“ Айзенштайна, яка впадала фільму Довженка першестепо слави — передовсім також політичне першестепо, але яка, на мою думку, від мистецьким оглядом „Землі“ не дорівнює.

Генеральна лінія Айзенштайна, що про неї писав нещодавно В. Коліч, більш політична, тенденційна, пропагандистська, ніж фільм у ній з назвою „Земля“ Довженка також тен-

денційна, має навіть однакову спільну тенденцію з „Генеральною лінією“, пропагує ідею для совітів найважливішу — колективізацію та раціоналізацію господарства на селі. І в цій українській фільмі героєм є трактор. Одна ціль, одна тенденція, одна місія, подібний сюжет, але інша концепція й обробка.

„Хоч тенденція „Землі“ є відчута, внутрішня, все таки ділає сильно. На мене — і на публіку, про яку я згадав на початку — поділила фільма Довженка не тільки під мистецьким оглядом, але також тенденційно сильніше як „Генеральна лінія“. Тенденцію „Землі“ мусите прийняти, як тільки приймете три перші образи фільму. Вона є складовою частиною образної та рухової краси, вона творить слідні та горішні тони всіх епен. Не накладається, опановує нас просто, самозрозуміло, не підчеркує аргументів, а прещінь перекоує. Коли мова про тенденцію фільму, мусимо собі уявити завжди якусь публіку. Те, що я написав про тенденційність „Землі“, торкається глядачів подібних до мене і ледви чи не більшості європейської міської публіки. Дуже можливо, що на московських музиках та індіферентних кулаків ділає сильніше тенденція „Генеральної лінії“, подана лядідарніше, різкіше.“

Коли мова про тенденційність „Землі“, слід звернути увагу також на примітивність технічних засобів, які автор наводить. Айзенштайн пролявляє далеко більш ріжноманітність інвенції як Довженко. Вистарчить тільки порівняти декорацію „Останнього царського підданого“ в „Землю“. У фільмі Айзенштайна знайдете незвичайно гарні сцени з поля бою, відчуваєте всю величність і жахливність, що від броневиків, кулеметів, машинних артилерійських картин з

фабричних середовищ, образи машин у повному розгоні, — в „Землі“ трактор — одна одинока машина на сірому полі. І в Айзенштайна і в Довженка якась частина дієвих осіб захоплена працею машини, доброго приятеля людини. Серед таких обставин не слід дивуватися, що скорше повіримо такому захопленню у фільмі московського режисера, як у „Землі“.

Трактор, одинока машина, яку виводить Довженко надто примітивний технічний прилад, щоб міг захопити глядача. Коли автор „Землі“ хотів доказати, що українське село роззявлює у своїй консервативності цікаво рот при появі невиданого трактору, то це йому пощастилося. Більшого враження примітивний трактор викликає не може, дарма, що у фільмі бачимо, як цей трактор виконує свою працю, оре поле далеко скорше, як круторогі воли та бистрі коні. Сильна, внутрішня природна тенденція землі може проявитися назовні в складніших, в більшій скількості і в ліпшій якості представлених машинах, в засобах таких технічних розмірів, які бачимо щонайменше у фільмі Айзенштайна.

Пише далі пражський критик: „Також акторські типи, якими Довженко виповнив свою „Землю“ свідчать про продуманість цілої концепції фільму. В порівнянні з особами „Генеральної лінії“, які на мою думку, не можуть звільнитися з неволі надто підчеркненої та односторонньої формації людей, без звичайного гарного вигляду, обсадив Довженко „Землю“ також людьми невибраними, простими, але гарними. Найліпшим прикладом в тому напрямі є Солов'єв. Правдива донька землі у своїй ріжноманітності, здоровлю, привабливості та красі. Вона відзеркалює природу, що її окружає...“

(Докінчення буде.)

вста Поранни" з 26. п. м. звернула увагу, що радянський посол виявляє „живе заінтересування“ антанним польсько-українським переговорів (2), про які випитувався у всіх своїх розмовах. Ще більше недискретно відсунув куліси побуту п. Овсенка „Век Нови“, який писав у статтейці з 26. п. м. таке:

„Згідно з нашими відомостями, побут радянського посла В. Овсенка є в альянсу з пикритим недовідою у Києві протибільшовицьким заговором українських емігрантів. Побоюються, що польсько-українське порозуміння здержить буйний (?!) — Ред.) в теперішній хвилі арист комуністичних настроїв серед українців Сх. Галичини, а з другої сторони, що перешкодить застрашуванню київських українців відносинами в Польщі як це було досі“.

Потім „Век Нови“ інформує далі, що радянські чинники бажали порозумітися з провідниками місцевої (львівської) влади і польського громадянства, вказати їм на українську небезпеку та заохотити їх до утворення „спільного польсько-радянського фронту проти українського націоналізму“.

„Подобний — пише далі „Век Нови“ цієї акції, не є знані. Знане є однак, що коли представники радянського посольства звернулися між іншим до Олександра Бохенського, молодого політика, відомого з відважних політичних виступів на терені Львова, одержали відповідь, що Бохенський не бажає собі ніяких розмов з представниками більшовиків“.

Новозорянські крутійства.

Новий напад „Нової Зорі“ на „Діло“.

У 91. числі нашого щоденника (гл. „Діло“ з дати 28. квітня ц. р.) опублікували ми замітку про новий пастырський лист станіславського владики, тим разом проти византийства. Цією нашою заміткою дуже обурилася „Нова Зоря“, що принесла з тієї нагоди у 30. числі статейку п. в. „Демагогія“. На початку статейки читаємо: „З приводу появи Пастырського Листа Преосв. Григорія Хоминича пишуть нам:“. З цих слів виходило, що новозорянський Пилат нібито вмикає руки, тобто дає до пізнання, що він, мовляв, неповинний у тій статейці. Однак з дальшого заглядання виходить, що писав її славетний новозорянський полеміст.

Отже читаємо там таке:

„Націоналістичне „Діло“ знов починає ширити демагогію, яка може скінчитися руйною нашої Церкви і нації. „Діло“ в ч. 91. з 28. квітня пише: „Автор листа (себто Преосв. Гри-

Реферуючи цей голос, „Рада“ з 31. п. м. називає його „провокацією“, при чому пояснює, що для радянсько-польського порозуміння з протиукраїнським вістрям — кращим тереном є Варшава, ніж Львів“.

III. Зїзд

українських природників, лікарів та інженерів.

Дня 24. і 25. травня ц. р. відбудеться у Львові III. Зїзд українських природників, лікарів та інженерів. У неділю 24. травня ц. р. в год. 9.30 рано відбудеться відкриття Зїзду в залі „Української Бесіди“ і перше спільне засідання всіх секцій. В неділю пополуноді і в понеділок передпол. відбудуватимуться наради поодиноких секцій, природничої, лікарської та інженерської. В понеділок після полудня друге спільне засідання всіх секцій, де будуть зроблені підсумки праці поодиноких секцій та обговорені науково-організаційні справи.

Організаційний Комітет Зїзду вислав уже запрошення з подібною програмою на всі знані йому адреси заінтересованих в цьому Зїзді установ і поодиноких осіб. Якщо хто із заінтересованих запрошення не одержав, чи то задля неточної або хибної адреси, чи з якої іншої причини, прохаємо звернутися на адресу: „Д-р Юліан Кордюк, Львів, вул. Чарнецького 24, I. пов. (Lwów, Czarnieckiego 24, I. p.)“.

горій Хоминича) боронить завзято латинізацію гр.-кат. Церкви“. А далі пише, що „в листі м. ін. вичислені ті латинські інновації в греко-катол. обряді, які ввели до нього виставити латинізатори — від Евхаристійного культу аж до коронки і шкандіра“... Отже демагогія „Діла“ полягає на жонглюванні поняттями „латинізація“, „латинізатори“, „коронка“, „шкандіри“, хоч у Пастырським Листі Преосв. Григорія не розходиться о ніщо інше, як о те, щобі наші люди не переходили масово на латинство, до чого власне вже тепер доводить і що далі то більше буде доводити зазомлювання того, що органічно виросло в нашій Церкві. Вже в справі стійкості і кляккання при св. Причастті починаються бійки (!) по церквах, яких у нас від століть не було. А до якого розвалу може дійти далі, не дає побачити“. (Підкреслення наші — Ред.).

КАВА Майнля

1756 6—6

Академічна 2 а.

Ринок 18.

Приглашюся тепер ближче наведеним міркуванням новозорянського опанциреного і ошоломленого „хрестоносця“. Перш за все слід у себе рішучістю ствердити, що те, що було написане в „Ділі“, відповідає в цілості правді. А „Діло“ писало: „Автор листа боронить завзято латинізацію греко-кат. Церкви та всю силу питомих собі засобів поборює византийство“. — „Нова Зоря“ в цитаті другу частину речення пропустила, очевидно тому, що не могла її заперечити ні підтягнути її змісту під ярлик т. зв. демагогії. Для підтвердження правдивості слів „Діла“ дозволимо собі зачитувати дощ з пастырського листа стависа. владики. Читаємо там між іншим таке:

„Но хотия ми оставали в уни чотириста літ, однак у нас тут в Галичині католицька ідея не вкорінилася була як слід в душу нашого народу. Ми замість уживати назви „католицька“ Церква, радше говорили „християнська“ Церква. Назва „католик“ була пера уживана як шутка. Зате однак ми чинилися обрядом, привадували до него велику вагу, а то з остраку перед латинцями і польцями. Католицькі практики, які причинаються до обудження і розросту релігійного і внутрішнього життя, були уважані як латинські і як польські. Дотерва коли за бл. п. Папи Льва XIII став у нас зреформований Василіанський Чин, тоді пробудилося у нас релігійне і духовне життя. Отці Василіяни своїми міслями для народу, рекомендаціями для священників, своєю душпастырською діяльністю, які своїми релігійними видавництвами проломали леді нашої холодної обрядовщини і промостили дорогу до розвитку внутрішнього життя в надприродній благодаті. Передовсім розвивувся у нас Евхаристійний культ зі всіма практиками, як: алоція, часті святі Причастія, прилюдне обходження торжества Божого Тіла. Рівнож існує у нас „Товариство Священниче Адоратії Найсв. Евхаристії“. Відтак практики культу Преосв. Серця Ісуса Христа, Свято Серця Христового, Апостольство молитви в злузі з Серцем Христовим, а перша п'ятниця і перша неділя в місяці притягають много наших вірних на Богослуження і до приймавня св. Таїн. А щодо почитання Пр. Діви Марії, то не потребує много розводитися. В наших народі

ФЕЙДЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 1. ТРАВНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

2)

ТРОХИ ЕКЗОТИКИ.

Нагорода Академії Гонимів:
Henri Fausconnier „Malaisie“.

2. У світі 1001-ої ночі.

Чим є книжка Фоконіе? Повістю, поемою в прозі, звичайним денником невідомого філософа?

Усім цим потрохи. Даремне пробувати, щобі переказати її зміст, сюжет, провідну думку. Європеець приїжджає на малайські острови до свого друга, що вже живився з тамошніми жителями. Цей друг починає йому відкривати очі на новий, таємний світ: пояснює свою поведінку та поведінку тубильців. Двох-трох п'янтаторів, двоох-трох прислужників — ось і все товариство. Люди не грають тут ролі. Головною дієюю особою є природа.

Чи можна звязитися на переклад фрагментів із описів Фоконіе?

„Ах! Ніч занадто густа. Нема місця між молекулами. Все в крутіж. Важкий і легкий шум, як шестест горячки, яку можна почути тільки аластою кровю.“

„Ніч — жива стихія, в якій купаюся, розпалююся. Чи це протягнене тіло це? Той двооглядко твердий предмет, що одночасно видається мені випорожненим, як якийсь панцир із давнього віку? Я задналений у нього і сам блукаю доколя. „А те, що блукає — пилінка, яка думає, немов рій біжить у темряві. Воно відкривається від мене одним порухом і зринає міліонами крил. Яка слабка ця одноцілість — суперечні пориви, притаманні бажання, невідомі інстинкти. Цей рій — то я сам і я сам себе лякаюся.“

„Понторяю „Я“, „Я“ так довго, аж це слово тріщить унес свій зміст і тоді видається, немов би воно змало до свого справжнього змісту, поза всякою дійсністю.“

„Індивідуум...“

„А що таке рика? Чи той рисунок, який творимо з неї і бачимо його, чорощений на мапі —

чи гола збережена в ній? Рисунок — умовний, а протікає і невпинно наливає нова, з мар і з джерел, відзеркалюючи ті самі предмети, то знов інші, непорочна, а завтра може вже затроєна холерою. Нема нічого більше неподібного до себе, як водні краплини. А ріка вічно зветься Санг-гор.“

„Чи я є тисячами краплин різних душ, зібраних в однім зміннім тілі, так само мінливим як краєвид?“

Неодному може це видатися поетичним переказом філософії Геракліта або Бергсона; всякі порівняння тут не тільки фальшиві, але недоцільні. Фоконіе відтворює настрої посеред світа, який не хоче зводити до ніяких ідей, а попросту пережити, розлитися в ньому.

„Скажи мені, що лежить тобі на душі? Коли хочеш, скажу: що я найшов у своїх глибинах тисячі слів і покручених потвор. Непрочувані нахили... І це знеохотило мене до роздумувань.“

І далі:

„Життя є гарне, тому, що не має ні голови ні хвоста. Не знаємо, чи ми колинебудь почали існувати і чи колись скінчимо існувати; це побуджує нас до погідної смерті.“

„Твої великі нинішні бажання це тільки діточе шукання наомацьки. Зрікшись себе це не здушити свої бажання та пристрасти, а примиритися з тим, що розсіваємо себе, використуючи свою попередню одноцілість: іти за інстинктом, з почуванням безінтересної прихильності, дати волю всім своїм душам, щобі їхня зустріч могла стати плідною. Аскет це той, що вправляє себе, а не той, що себе пригнітає.“

Жаль переказати ту поему в прозі, де пропадають серед поетичних образів думки інтелегентної людини, добути дорогим досвідом, та не перекажати їх — жаль ще більше. Коли зачинаємо книжку бачимо перед очима низку колоритів — незмішаних, ясних, чистих, як на картинах того геніального мрійника, закоханого довіку в тих самих соняшних країнах — Гоґена. Колорити незмішані, але постаті мальовані ними такі двооглядні для нашого ока, що питаємо себе, чи ми такі зіпсовані культурою, що не бачимо їхньої простоти чи такі дикунки, що

не розуміємо складних переживань великого артиста.

Найбільше подиву гідне в книжці Фоконіе це те, що після літ життя між малайцями він не затратив погляду для його незвичайності; не дригав його як щось просте, самозрозуміле, так само як приймає кожний чужинець життя найбільше екзотичних країн, коли воно стає його буденщиною. Кожний крок у цьому новому середовищі для нього таємно-привабливий і веруєшні запити, які, здавалося, давно заспокоїла школа, освіта, європейська культура.

„Чи ти заперитиш — каже герой „Малайщини“ до свого друга-новика — що люди мають вироблені погляди тільки про ті справи, над якими ніколи не думали. Думка, що раз пішла в рух, уже не зупиняється...“

Описати якусь країну? засувати її психологію?...

„Я мріяв про життя повне пригод. Коли ти вперше задав мені про малайські острови...“

„Ти зазнав повної пригоди — і розчарувався. Нині тобі здається, що ти згубив Малайщину! Який ідіотизм! Ніяка країна, коли згубимо її, не може розчаровувати. Пересит — недуга туриста. Але треба вміти обернути сторіжку. Бо світ — чи знаєш це? — найменша закутина світа це книжка Тисячі і Одної Ночі, а „тисяч і одна“ значить, що не можна зупинятися ні на тисячній ні на стотисячній... Після безколичного числа можна завжди ще додати одну...“

Цією однією є сам автор. Він приймає кожен із тисячечі ночей в їхній найбійшій непорочності, дякуючися скаламутити її чар, а коли згодом мріє про неї і мимохіть скоплює мрії словами, за кожним разом поправляє їх немов би хотів сказати: „ні, це не те... не так... думати про життя це вже втратити його безпосередню свідість“.

На Малайських островах навіть думають інакше.

(Докінчення буде)

У вчорашнім фейлетоні треба в 11-й рядок зліва додати: „...жоден“ замість „...жодна“.

дуже високо почитана і горячо люблена Пр. Д. Марія, але практичний культ з великим впливом і хісмом для поширення Божого царства в нутрі душі впроваджений через Василіанський Чин. Вистарчить опізнати: Марійські Конгрегації, торжественне обходження Непорочного Зачаття, майські Богослуження. Відмовляння коронки і розарія тепер загально практиковане через священників і вірних. А предіє пам'ятаю ще часи, коли наші священники гіршилися, коли бачили в руках наших вірних коронку. Рівнож прийнятий шканир і ніхто між нами тим не гіршиться. І в нас прийнявся католицизм не тільки з імені, але з внутрішнього пересвідчення і з почуття любові і привязання до катола. Церкви, а католицька ідея у нас вкорінилася й осягнула горожанство. Однак через се ми ані не златинчилися, ані не сполучилися, а національне наше почуття не уменшилося, ошнім, де католицьке життя пульсує, там є тим більше привязання до свого народу, там є правдива і шира любов свого народу, убагороджена впливом надприродного життя з віри. Рівнож і обряд не постратив, бо ті всі практики у нас впроваджені у формі східного обряду. Ошнім, наш обряд через ті практики набрав життя, тепла і зацікавлення у вірних. Нині ніхто у нас не каже, що ці практики то латинські, чи польські, але наші, католицькі. Що більше, у нас прийнявся навіть целібат і то в Станиславській Дієцезії від 1920 р. а в Перемишльській від 1925 р. І хоча зчинилася була буря і крики, однак ані сонце не затьмалося, ані земля не запалася, ані нарід не загинув з тої причини. Та останніми літами зачало у нас прозябати візантійство. Напрям сей зачав пропагувати періодичний часопис „Нива“, церковний орган, видаваний у Львові для нашого клира, головню в роках почавши від 1925 р. до кінця 1929 р. Дух візантійства пропагований висше сказаним часописом зачав підважувати дві головні основи життя і сили католицизму. Бо се річ певна, що життя і сила катола. Церкви спирається головню на двох основах. Перша, то її сила внутрішнього життя духового по приказу Христа Спасителя, щоб шукати Божого царства в нутрі душі, а друга, то її дисципліна й організація через зрозуміння, респектування і підчинення її авторитетові від Христа установленому, усвяченому і приказаному.

Отже „Діло“, „жонглює“ поняттями „латинізація“, „коронка“, „шканир“, чи може „жонглює“ ними самі такі автор пастирського листа, проти візантійства? А вже твердження „Нової Зорі“ про те, що мовляв, цей лист має припинити „масовий“ перехід вірних на латинство, — треба вважати хіба за витвір уяви сто процентового фарисея.

Ревеляція вважаємо вістку „Нової Зорі“ про те, що в наших церквах „зачинаються бійки“ у зв'язку зі „стоянням чи кляканням“ при св. Причасті. Досі ми про такі згіршувачі явища нічого не чували. „А до якого розгалу може дійти далі, не дай Боже побачити“ — каже „Нова Зоря“. Дійсно: не дай Боже! Але саме до таких згіршувачих явищ може довести не що інше, тільки такі пастирські листи, як той проти візантійства. Боже нікому не секрет, що останній лист станиславського владика звернений своїм вістрям проти найвишого достояння греко-катола. Церкви, галицького митрополита Андрія, та проти його поглядів на обрядові справи, висловлених у пастирському листі про візантійство. Чи це не згіршуваче явище, особливож, коли в пастирському листі станиславського владика вчитасмо такі слова: „Щодо дисципліни і організації католицької Церкви, то видно се по авторитеті, який ту є шанований і респектований. Значіне сего авторитету виходить з надприродної віри і совісті“. З наведених слів виходило, що станиславський владика видав свій лист проти візантійства теж з „надприродної віри і совісті“, тільки, на жаль, зі шкодою для авторитету і для „дисципліни й організації“ греко-катола. Церкви, бо виступив гостро проти становища галицького митрополита в обрядових справах. Тепер варто зпитати: хто „зачинає ширити демагогію, яка може скінчитися руйною нашою Церквою і нації — „Діло“, чи може хто інший? Ми думаємо, що до того веде демагогія „Нової Зорі“.

А як та демагогія виглядає в цій справі на практиці, дозволимо собі звернути увагу на ще один факт. Коли появилася пастирський лист галицького греко-катола митрополита, який перерузувало і „Діло“, тоді з нагоди того факту католицький орган „Нова Зоря“ зловбувся на те, що в відділі хроніки „З реал. церковн. життя“ озубавлював таку знаменну замітку:

„Віпроєс. Митрополит Андрій Шептицький оповістив у 6-м ч. „Мети“, органу Катола. Союзів, вплив до духовенства гал. провінції на обрядові теми а приводу назначення

Апостола. Візитатором Преосв. Чарнецького. З огляду на те, що той видав у цілости приносла „Мета“ і „Діло“, нема потреби щераз його перепечатувати. На ті самі теми майже рівночасно вишив у Станиславові Пастирський Лист, звернений до духовенства Станиславської Епархії, котрий освітлює ті самі проблеми тільки з іншої точки погляду“. („Нова Зоря“ ч. 28.).

Ось і все, чого удостоївся на сторінках катола. органу паств. лист найвишого греко-катола. церковного єрарха. Зате в черговому числі появилася на 7-ми сторінках передрук пастир. листа станиславського владика, звернений проти „відзвину до духовенства гал. провінції“, написаного гал. митрополитом.

Кожний сам належно осудить, скільки цинізму і правдивого фарисейства у позиції замітки „Нової Зорі“ та в тактиці її католицьких редакторів. Свою католицьку роботу проти митрополита веде цей орган по всім правилам найвирафізованішого фарисейства та цього гатунку візантійства, який спричинив колись заслання і мученичу смерть такого високо-ідейного та святого, але при тім правдивого візантійця, як св. Іван Золотоустий.

Зачуваємо, що у зв'язку з „будуючими“ нашою Церквою й нацією подвигами „Нової Зорі“ та її фундатора і мецената має з'явитися ще один пастирський лист, а саме лист православного єпископа Дениса про розклад в уніатській Церкві. Ось хто хоче вже витягати для себе кашгани з огню полеміки станиславського владика, спрямованої проти митрополита і збивати для себе капітал з „благословенної“ роботи „Нової Зорі“.

На інші замітки „Нової Зорі“ в останній її статейці не реагуємо.

З історії одної мистецької кар'єри.

Як Орест Руснак став оперовим співаком. Визначний наш співак Орест Руснак, який вибився на видне становище в заграничних операх, на жаль до цієї пори невідомий в рідному краю — за винятком Радянської України, куди запросили його були на гостинні виступи минулого року.

В щоденному органі „Tagblatt“ у Грацу, де саме наш співак був членом тамошньої опери, поміщена була недавно стаття пера А. М. Ст. про нашого співака, в якій представлено „curriculum vitae“ Ореста Руснака. Тому вважаємо вказаним подати її до відома бодай у винытках і нашому громадянству, яке на одиниці концертів нашого земляка у Львові дня 7. травня ц. р. матиме нагоду вперше з ним познайомитися.

В статті тій читаємо, що Руснака (уродженого в Чернівцях) заскочила війна в 1914 р., коли він ще був студентом. Руснак зголосився до Українських Січових Стрільців і там виконував службу аж до 1918 р. Опісля як сотник УГА. перейшов з частиною Галицької Армії на чехословацьку територію, де ту частину армії інтерновано в Йозефові і в Нім. Яблінні. На однім з концертників, улажуваних старшинським корпусом, співав також Руснак. Уже тоді звернув він на себе таку увагу команди, що в два дні пізніше командант табору дав йому відпустку на музичні студії в Празі. Там Руснак покінчив за п'ять літ чеську музичну консерваторію у проф. Е. Фухса. Коли інтендант опери в Кенігсбергу звернувся до праської консерваторії з проханням поручити йому до опери співака-тенора, поручено йому О. Руснака. Інтендант Гайсель перебував тоді в Карльсбаді і туди поїхав наш співак, щоб перед ним заспівати. З причини труднощів у переведенні проби в кураційному заведенні інтендант Гайсель пішов з нашим співаком на прогулю до ліса, де серед оригінальної природної обстановки відбулася проба голосу нашого співака, яка й рішила про дальшу його долю. Після відспівання арії з оп. „Тоска“ інтендант заангажував Руснака до опери з початковою маленькою місячною гажою в сумі сто п'ятдесят марок, яку згодом підвищено до 500 марок.

Після дволітньої повної в успіхи діяльності в опері у Кенігсбергу заангажовано нашого співака до Хемніц. В тамошній опері перебував Руснак знова два роки. Опісля виступав як гість в операх у Берліні, Гамбурзі та інших німецьких містах, а вкінці виїхав на дальші студії до Міляно. Після того прийняв запрошення до Грацу, де небаком став одним з найбільш улюблених оперових солістів.

На телеграфічне запрошення барона Франкенштайна поїхав О. Руснак до Відня. Вислідом пробної співу було заангажування нашого співака до державної опери в Мінхені на три роки та на двадцять гостинних виступів до Берліна. В Мінхені виступав наш співак 27. і 29. січня ц. р. з великим успіхом.

Поминальне Богослуження

за душу бл. п.

Степана Охримовича

студ. філософії, б. голови Філії Т-на Наук.

Викладач ім. П. Могилі

відправиться в суботу, дня 2-го травня в год.

7. рано в катедрі св. Юра.

Філія Т-на ім. Петра Могилі.

В наших руках є повні признання, а часто й захоплення музичні рецензії на виступи Руснака в Грацу, Мінхені та на Радянській Україні, які подамо у скороченні в найближчих числах „Діла“.

В. Б.

Катальонія витає еспанського президента.

З Мадриду сповіщають: Президент Еспанії Алькала Замора і міністр народного господарства приїхали 27. ц. м. до столиці катальонської федеративної республіки Барселони. На стації витало його 30.000 катальонців, між ними і президент визволеної Катальонії Масія. Відтак президент Замора виголосив до безчисленних мас народу промову, в якій вказував на konieczність праці та згоди між Барселонією і Мадридом. На балконі, на очах товпи народу, Масія і Замора обнялися, на що катальонці відповіли окликом: Хай живе Катальонія!

ОСТАННІ ВІСТІ

ВИБОРЧІ ПРОТЕСТИ.

4. травня починаються перед Найв. Судом у Варшаві перші виборчі розправи для розглянення виб. протестів, зголошених проти виборів до сейму. Сесії Найв. Суду будуть відбуватися в травні та червні. Визначених є 8 засідань. Загалом запротестували 76 пос. мандатів, із того на ББ припадає 36, на Центролів 15, НД 13, ХД 4, на українців 1, комуністів 2, німців 1, жидів 1.

ЗНОВУ ЗАМАХ НА ЗАЛ. СТАЦІЮ.

У ночі 28. квітня знову кинув хтось бомбу на стаційний будинок у Підгородзі (біля Вильна). Вибух не зранив нікого. Влада здогадується, що це серія замахів на зал. об'єкти та веде слідство.

РОЗПРАВА ЗА МИТНІ НАДУЖИТТЯ.

11. травня відбудеться у Львові розправа проти митного надкомісаря Кісілевського, обвинуваченого у митних надужиттях.

БОМБАРДУЮТЬ ФУНЧАЛЬ.

З Лондону повідомляють, що Фунчаль бомбардують далі. Канонірка, що блокує побережжя Мадейри, острілювала повстанців і приневолила їх відступити. Урядові літаки збомбардували повст. радіостанцію біля Фунчалью. Наступ урядових військ на Мадейру почався ще заки минув 24-год. речинець, який визначив португальський уряд. У порозумінні з представниками заінтересованих держав 3 великі готелі у Фунчалі признано нейтральними.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В СЕВІЛІ.

У Севілі перед ратушем безробітні домагалися праці. Потім похід пійшов гол. вулицями. Крамниці позачинювали, бо боялися грабежів.

РЕВОЛЮЦІЯ В БРАЗИЛІ.

З Нью Йорку повідомляють, що в Бразилії вибухнула знову революція й охопила територію на південь від Ріо де Жанейро. В околицях Сао Павльо йдуть завзяті бої.

МІЖНАРОДНІ ДУЖАННЯ У ЛЬВОВІ.

24-ий день турніру (второк) стартував знову масу публіки до цирку, яка пережила немалу сензацію, бо перемогу берлінця Кляя, який по інтересній боротьбі поклав у 37. мін. мистця Польщі Штекера. Те, що діялося після того між публікою, не дається описати. І прихильники і противники Штекера були просто ошоломлені: перші з обурення й досади, другі з радості. Висліди дужань між іншими парами такі: Ферінгер поклав Стібора вже в 11. мін., Сен-Маро Вайнуру в 36. мін., Пошоф амбінного Судаківа в 23. мін.

У середу Пошоф поборов на пункті у відношенні 3:2 естонця Яго, Вайнура зремівував з Ферінгером, Кляя поборов Сасорського, Валюшевський Гурського, а в ост. парі у вільно-американській боротьбі Штекер у 38 м. приневолив Ст. Марса піддатися.

Нині, в четвер, відбудеться боксерський меч мадара Нада з віденцем Бартлем. Посатим змагаються: Пошоф—Сен Марс (рішача реванж), Штекер—Ферінгер, Валюшевський—Судаківа, Яго—Матисов (рішача).

ЛЕВ

Величезним коштом набутий найбільший звуковий шлягер виробництва Парамант продукції 1931/32, режисерії Йосифа фон Штернберга п. з.
Тріумф НАРЛЕНІ ДІТРИХ І ГЕРІ КУПЕРА. — ПОЗІРІ! На основі спеціальної угоди, цієї фільми ніде
КОПЕРНИК!

висвітлюють нині

МАРОКО

КОПЕРНИК
режисерії Йосифа фон Штернберга п. з.

Більше не будуть висвітлювати
Початок в год. 1-10. — Візити візантійного виступу неважні.

ЛЕВ

НОВИНКИ

— Французький публіцист про Україну. Французький публіцист Павло Луї, бувш. кому-ніст, а тепер поміркований демократ видав книжку, яка зветься „Політичне обличчя світа“. В цьому творі автор каже на небезпеку нової війни і між іншим згадує про українську справу. Він пише: „Чи це не парадокс, що та сама Польща, яка пачифікує українців у себе, укладає рівночасно якесь плітні виволочення України на Скоді?“

— Перша виставка „Основи“. Мистецький гурток товариства українських студентів львівської політехніки „Основа“ улаштує виставку шкільних і приватних праць своїх членів. Виставка триватиме від 3. до 10. травня 1931 р. в Академічній Домі, Львів, вул. Сувійського ч. 21, щодня від год. 10. рано до 7. вечором.

— Крадуть в церквах. В вірменській церкві в Станіславові невідомі злодії вкрали скарбонку, в якій було 30 зол. Скарбонку найшан другого дня робітники на вулиці, а гроші пропали.

— Трагедія жида. В Станіславівщині коло Майлану жид Р. Сендер має молоденьку дочку Рахелю, яка полюбила християнина тамошнього коваля. Батько завваживши це, видав насильно дочку заміж за жида, але Рахеля покинула чоловіка і втікла до коваля. Покиненим чоловік жид виїхав зі села. Згодом старий Р. Сендер довідався, що його дочка Рахеля охрестилася і живе з ковалем. Старий батько з соромом і жалю закінчив своє життя самогубством.

— Втопились два воїни. Через Вислу під Торунем переїжджало двоє воїнів телеграфічного відділу Рибіцький і Шафнер. Через необережність воїнів човен перевернувся й обидва воїни втопились.

— Реалізна боротьба в Індії. В гіндуській місті Кампур була велика білка між гіндусами буддистами і магометанами. Буддисти напали на домни магометан, убили їх і палили домни. Згинуло майже 300 осіб, а багато було ранених.

— Зміна пошу при помочі промінів „Х“. Віденські часописи повідомляють, що Штайнахові вдалося при помочі промінів „Х“ без хірургічних заходів довести до зміни пошу.

— Материнське серце. У віденській лічниці помер дволітній синок Венцеля Смерта. Мати дитини пошла в таку розпуку, що отруїлася і аешасний Венцель Смерт мусів похоронити не лиш сина, але і свою дружину.

— Злодіяства в румунській армії. В Букарешті арештували на днях поручника Думітреска за крадіж 100 кг. алюмінія та москити зі складу військової авіонавтики. Проти нього веде слідство окремий королівський комісар воєнного суду.

— Мав 30 наречених. В дорозі до південної Америки арештовано в кораблі віденського кавалера Осипа Фірмалера, який обдурив у Відні 30 дівчат, обіцявав їм оженившись, заручувався і на рахунок майбутнього приданого вимагував у „наречених“ гроші. В одній ділянці він ви мав 13.000 шлінгів, у другій 3.000 і т. д.

— Подяка. Управа Українського Т-ва Допомоги Емігрантам з Веа, України у Львові складає найсердечнішу подяку за ласкаву участь і допомогу в улаштуванні 20. квітня 1931 р. концерту, а саме: Виш. ап. професорові Тарасові Шухевичеві за безкорисну участь, артистів опери М. Маслюкові (Мартині), професорові Борисові Кударикові, Українському Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові, а зокрема голові Інституту рад. Дрималиковій, редакціям часописів „Діла“ і „Новий Час“, Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові і Виш. громадянству, яке ласкаво ашанувало наш концерт своєю присутністю. — За Управу Т-ва: Юрко Магадєвський, Анатрій Петренко і Федір Дудко.

— Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами. Звертаємо увагу на оповістку про Загальні Збори Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами, які відбудуться дня 19. травня ц. р., а не як було помилково оголошено дня 14. травня ц. р.

— „В Мамин Деш.“ — сценічна картина в 3-х діях, пера Іванни Близкевич, призначена до вистав у Деш Санта Матери в місній травню — дозволено до прилюдних вистав рескриптом Городського Староства у Львові з дня 29. квітня 1931. до ч. 317/31. ог. прас. Поддається це до відомої Інтересованій, що приготуваляють виставку цієї картини.

— Концерт з музичних творів К. Стеценка, який заходами Т-ва „Львівський Боян“ відбудеться в понеділок, дня 4. травня ц. р. у Львові у великій залі ім. Лисенка, викликав вже нині помітне заінтересування. К. Стеценка, автор загально відомого й усього співаного Шевченківського „Заповіту“, належить до найбільш талановитих композиторів. — Цей концерт з добрих і найбільш характеристичних творів великого композитора у виконанні „Львівського Бояна“ при співучасті мужеського хору „Сурми“, співачки М. Кравцевої і декламаторки М. Юрчинської дасть яскравий погляд на його музичну творчість, яка дуже багата й різномодна. Тому сподіємось, що з концерту скористають любителі української музики не тільки зі Львова, але й з провінції.

— Акційна Спілка для будівельного промислу давн. Іван Левинський виплачує з дня 1. травня ц. р. дивиденду за рік 1931 у висоті 2.50 зол. від акції через Кооп. Банк „Дністер“, Львів, вул. Руська ч. 20. 1930 2-3

Сумнівне відтяження мимих винуватків.

(Лист до Редакції.)

У 54. ч. „Діла“ з середи, 11. березня 1931 в статті, підписаній Ви. Омеляном Терлецьким, п. в.т. „В обороні Безборонного. Ще раз в справі долі одної фондації для „Рідної Школи“ — паходиться м. ін. такий уступ:

„А коли вважеться ця трансація з іменем пок. голови Товариства, то чомуж комісія у своєму „останньому провіренні“, коли говорить, що „ані сума марок польських з продажі згаданих преціозів ані закуплені російські (царські) рублі не були контовані в касових книжках Товариства ані не переходили через каси Товариства“, не звязала цього з іменем тодішнього скарбника Головної Управи п. Ласовського? Бо з цього вишло таке, що ніби й цей факт вважеться з іменем пок. голови“.

Чи й оскільки вважеться цей факт з іменем пок. голови „Рідної Школи“, то шановний автор статті зволить пригадати собі, що тодішньому скарбникові Головної Управи не лише не передано до аложення в касі дотичних преціозів, але він навіть їх не бачив, а до комісії, котра з пок. головою мала продати преціози, не був делегований, отже при їх продажі не був і тому не знав, за яку квоту преціози продано. Таксамо не був скарбник при купні за уиснаву з продажі готівку царських рублів. Тому ясно, що скарбник не міг закінжувати квоту, якої він не заікасував, згадано, яка не перейшла через його руки, а то тим менше, що навіть не подано до його відомости дотичних квот продажі-купні з порученням закінжувати їх.

За яку квоту продано преціози і за яку куплено царські рублі, це найдемо аж по смерті бл. п. голови по розпечатанні і провірці дотичного рублевого депозиту, в яким знаходиться власноручна записка пок. голови, як також потвердження відбору готівки продаючим рублі.

Абстрагуючи обставину, чи було взагалі вказаним і доцільним ще раз виданяти цю жалюгідну справу по безконечних на цю тему полеміках у пресі, мається врахування, немов би шан. автори залежало на тім, щоб і тодішнього скарбника оскільки причислити до мимих винуватків. Бо чи дотичний прихід-рохід закінжковано в своїй часі чи ні (не з вини скарбника), це справи по суті не зміняє та мимих винуватків не відтяжує.

Щоби не прибіжувати зробленої шан. автором статті прислуги „Рідній Школі“ саме перед II Загальним Зіходом і перед II великодню писанкою та есентуально не викликати в цьому часі дальшої безцільної полеміки — отже пояснення справи появляється щойно тепер.

О. Ласовський.

3 судової салі.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ ПАВЛА ГНІДЕЦЯ.

Акт обвинувачення, виготовлений проти обидвох братів Гнідець, але, як виявляється, Михайло Гнідець помер у в'язниці на запалення легень, тому розправа йде тільки проти Павла Гнідеця.

Дня 29. ц. м. ашанували свідки: Дмитро Пистун, Гриць Корницький, Отелан Гнідець (брат підсудного) та Іван Задорожний. Іван Задорожний признався, що це він укрив епід церкву кріс, якого аживала церковна варт, і дав його Павлові Гнідець. Але цей свідок під присягою твердить, що Павло Гнідець по смерті Задорожного ніде не був, що не в ньому стріляв Павло

Гнідець боювся тільки, щоб поліція не довідалася, що він має кріс, і казав, що мусів би повіситися, якщо це стало відоме поліції.

Зізнання інших свідків нічим не обтяжують підсудного. Свід. Гриць Корницький твердить, що Задорожного не міг убити Гнідець через неахвист „молодих“ до „старих“, бо цієї неахвист не було в селі в такій формі, як це говорить акт обвинувачення. Було судирістю, але не боротьба. Часто жінка належала до партії „молодих“, чоловік до „старих“, та всеж вони жили разом у згоді.

Михайло Гнідець навіть не мішався до справи виборів до громадської ради, бо був іще з молодий, не мав права голосування, тому не міг а неахвист до „старих“ убити Задорожного.

Інші свідки не вносять з розправу нічого нового.

Завтра вранці до Сеньковець виїжджає окрема судова комісія оглянути місце, де згинув Юрко Задорожний від кулі.

На салі розправ дуже мало публіки, хоч вступ на цей процес, як і на попередній, дозволений без окремих білетів.

СКРІПИТИ ФРЕКВЕНЦІЮ нашої молоді в середніх школах є нашим обов'язком. Тому влаштуємо негайно безплатні підготовні курси до гімназій, видлових шкіл та учительських семінарій! Засновуймо скрізь дешеві бурси — для бідних селянських дітей!

Дописи.

ТУРКА. (Учительська хруліада.) В дні 15. квітня 1931 відбудується в тутешній салі польського „Сокола“ річні збори турчанського відділу польсько-української „Згоди“, на які аялося декілька візитів і громадських лисарів, як також кандидатів на інвалідські пенсії, а крім того аш шістьох учителів української народности, а саме: ошавлення Ю. Мартинев з Ісаів, М. Лисен з Ясінки, М. Короніа з Гвадди, В. Жук з Яворів, М. Соболь з Висоцька і І. Кузьмичев з Гуєного. Що більше, деякі з них виголосили навіть реферати і забирали голос в дискусії! Як уважимо до передісланого організації вибрано Владислава Пульнаревича, директора Каси Хорих і сенатора з ББ, то варто на вічну пам'ять подати до публічного відомо назвища пропагаторів польсько-української угоди епід знаку „Згоди“, отже в найгіршому розумінні хруліади.

ЯВОРІВ. (Концерт у честь Шевченка.) Хоча в Яворові виходить повитий двотижневий часопис „Українське Слово“ (вже третій рік) і, розуміється, в ньому появляється оцінка концерту в честь Шевченка, що відбудується 26. квітня ц. р. в салі Народного Дому в Яворові заходом усіх українських товариств м. Яворова, то не зашкодить справі, ні „Українському Слово“ (яког, до речі напз крава публіка не підтримує, не передплачує та не читає), коли кілька салів про агаданий концерт подамо і в нашому щоденнику, з „Діла“. Оце вже другий концерт у честь Шевченка в Яворові, що виконаний вповні як салід (перший — тому рік). Найкраще зарепрезентувалися мішаний і мужеський хори під диригентуров д-ра Вол. Неділки, який в Яворові отворив недавно адвокатську канцелярію і ду має тут осісти на постійне. У виконанні цими хорами „Заповіту“ Шевченка-Стєценка (міш. хор), „Ой три шляхи“ Шевченка-Топольницького муж. хор з тенор. сольом), „Сонце заходить“ Шевченка-Родольського, „Ой віпшла зора“ Кошиця (міш. хор), „Думи мої“ Шевченка-Воробкевича, „Засало сонце“ Пилипенка-Недільського, „Дніпро реве“ Чайченка-Сітинського (міш. хор) саліда була всьди невипуща робота диригента: і в наскрізь мистецькому аиведенні точок і в самому адисциплінованому та аорганізованому аиступі хорів. Яворів має справді щастя, що мец. д-р Вол. Неділка вибрав собі його на осідок. Чималою атракцією концерту було сопрано сольо дружини д-ра Неділки, п. Дарії Неділкової. Прегарно відіпшла вона своїм металічним, алуичним голосом Шевченка-Лисенка: „Якоби мєлі, мамо, намисто“, Сиринського: „Дума про гетьмана Ничая“ і Шевченка-Мусоргського „Гопіака“. Добре виіпав і дуєт о. Дм. Барилка (тенор) та проф. Ом. Вачинського (барітон) Франка-Лисенка: „Не забудь зних днів“. Орхестра української гімназії „Рідної Школи“ ім. О. Миковен в Яворові відіграла милодушно Монпарта „Реалітний марш“ і Гляда „Хор з опери „Фе-

„Лілія“: Фортепианове солю відіграла п. Евг. Утриско. „Лілія в неволі дні і ночі“ відідеклемувала п. А. Ширба. Вступне слово виголосив д-р Осип Галушак. Публіки цим разом було доволі. На закінчення відспівано нац. гимн. Р. С.

СПОРТ

Спортовий рух у Перемишлі.

З наших міст поза Львовом найрухливіший під спортовим оглядом є Перемишль, який має і найповажніше число змагунів. У. С. К. „Беркут“, що збирається вже святкувати 10-ліття, плекає між своїми членами різні роди спорту і тішиться заслуженою популярністю в Перемишлі. Крім копаного мяча є ще при Беркуті такі секції: легко-атлетична, важко-атлетична, дещетарська, водна, ситківкова, кошківкова і музична. Тому, що Беркут не зголосив своїх копунів до ЛЗОПН, секція копаного мяча не вслі ніяк розвинулася, бо її члени не мають поля до ділання. Зате інші секції працюють з меншим або більшим успіхом. — В неділю 26. ч. м. уладив Беркут біг навпростець на віддалі 3.200 м. Стартувало 13 змагунів, членів Беркута, Лугу і Сокола. Перший прибіг до мети Медвідь (Беркут) в часі 11:37,1, 2) Коломиєць (Б.) 30 м. за першим, 3) Світа (Б.) 40 м. за дру-

гим, 4) Курдяк (Луг), 5) Козак (Луг), 6) Сеньківський (Б.). — Дня 2. травня ц. р. Беркут улаштує руханковий виступ в салі Робітн. Дому з багатогою програмою. Треба сподіватися, що українське громадянство явиться на цьому вечорі масово і тим підтримає матеріально симпатичних змагунів та заохотить їх до дальшої пильної праці. — В дні 10. травня відбудеться посвячення лодок Беркута на Сяні, після чого будуть перегони лодками на віддалі 8 км. Водний спорт в Перемишлі має всі дані до гарного розвитку. — При кінці травня має відбутися заходом Беркута „День Українського Спортівця“ в Перемишлі, в програму якого увійдуть легко-атлетичні змагання муштин та жінок, а також змагання в кошківці й відбиванні між перемиськими клубами.

Другим спортовим товариством, яке, хоч молоді, здобуває собі чимраз більше симпатій у перемиської публіки, є У. С. К. „Сянь“. Дружина копаного мяча Сяню грає нині в Ц-клясі перемиської підокруги, бо за пізно приступила до ЛЗОПН, та проте вона рішуче сильніша від неюної Б-клясової дружини і повинна би грати в Б-клясі. Може цей рік буде для Сяню щасливіший і він дасть собі раду з усіми противниками у своїй підокрузі, чого йому слід з усього серця побажати. Дотеперішні (найновіші) висліди мячевих змагань дружини Сяню на

зеленій мураві такі: 12. IV. Сянь-Польонія II. 6:2 (1:1), товариські змагання; 19. IV. Сянь-Чувай 1:1 (1:1), товариські змагання; 25. IV. Сянь-Ю-тешенка 12:0 (5:0), перші змагання за мистецтво Ц-кляси. Ці висліди пророчисто говорять про те, що амбітна дружина Сяню заслуговувала на ширшу підтримку українського громадянства. Грачі Сяню не повинні нічим хвилювати та проминаючим зражуватися і поборовши вже неодну перепону на своєму шляху, йти далі по-слідовно й невпинно до своєї мети. С.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Ярослава Кліш, родом з Банилова, Буковина, службовичка видавничої кооперативи „Червона Калина“, померла дня 28. квітня ц. р. по короткій, важкій недугі в 23-ім році життя. Похорони відбудуться в четвер 30. квітня ц. р. в год. 3. попол. з каплиці анатомії при вул. Пекарській на Янівський цвинтар. В. І. П.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 29. квітня 1931 року: масло експортне і десерне пріма — 302, за кіло; літра молока 32—34 сот; літра сметани 1:30 зол, копа вець 5:00—5:10 зол. Тенденція цін на масло знижкова.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:
Четвер 30. квітня, година 7:30 веч.
„Вікторія і п'гузар“.
Пятниця 1. травня, година 7:30 веч.
„Вікторія і п'гузар“.

Театр Річнородностей (в Нар. Домі):
Четвер 30. квітня, година 7:30 веч.
„Як стати багатим і щасливим“.
Пятниця 1. травня, година 7:30 веч.
„Як стати багатим і щасливим“.

Малий Миський Театр:
Четвер 30. квітня, година 7:30 веч.
„Брехня“.
Пятниця 1. травня, година 7:30 веч.
„Брехня“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Жінка, що сміється“ (Батішка).

КАСІНО: Веселий звуковий тиждень Метро-Голдвін Маєр.

КОЛЬОСЕН: „Тайна лімузини“ (Гарі Пілз).

ЛЕВ: Звукова фільма „Мароко“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Пострах сезону“.

ОЛІЯ: Звукова фільма: „В путях брехні“ (Еміль Янінгс).

ПАЛІЯС: Звукова фільма: „Злодій.. ко-гання“.

ПАМ: Звукова фільма: „Поручник Арман“ (Рам Новаро).

ПАСАЖ: „На Захід“ (Джек Голт).

„На провесні“ (Жеромського).

ПРОМІНЬ: „Сурми кохання“.

ФАТМОРАГІАНА: „Льомомотива ч. 2393“ (Льон Чаней).

ХИМЕРА: Звуковий додаток „Фігурки в саської порцеляни“ та комедія німі едипі „Подружка на заість“ (Бастер Кітон).

СТИЛЕВ: „Один юнак“ (Рене Адоре).

УПІХА: „Ночі безсонні, почі шадені“ (Ів. Петрович, Ліл. Даговер).

„Життя починається завтра“ (Бенкрофт).

Програма радіо.

Четвер 30. квітня 1931.

Варшава (1411,5) 17:45 Концерт со-
листи. Букарешт (394,2) 17:15 Румунська
музика. Берлін (419) 16:30 Біографі-
ст Гіттер. Стокгольм (435,4) 20:20
Хор і рецитатії. Рим (441,2) 12:45 Радіо-
квінтет. Гельсінгфорс (453,2) 17:00 Ра-
діооркестра. Прага (486,2) 19:25 Мандо-
ліна і гітара. Відень (516,4) 12:00 Кон-
церт. Будапешт (550,5) 9:15 Оркестра.
Харків (937,5) 15:00 Концерт Парни
(1224,1) 21:45 Музика.

Пятниця 1. травня 1931.

Варшава (1411,5) 17:45 Югославян-
ська ядиди. Лондон (356,3) 10:30
Біографіст Кеннеді. Берлін (419) 16:05
Капелі Драмсмана. Стокгольм (435,4)
19:20 Концерт. Рим (441,2) 12:45 Музика.
Гельсінгфорс (453,2) 17:25 Акордіон.
Прага (486,2) 11:00 Творні Дворжана.
Відень (516,4) 10:05 Дітоті хор. Буда-
пешт (550,5) 12:05 Циганська оркестра.
Харків (937,5): Від 9 години першо-
травнева програма.

Львівське радіо.

Четвер 30. квітня 1931.

12:35 Концерт варшавської філармонії.
17:45 Концерт: народні пісні і флет. 20:30
Львівська музика з Варшави. 22:15 Концерт
з Катіві. 23:19 Танкова музика з „Ві-
стою“ у Львові.

Пятниця 1. травня 1931.

13:10 Трансмисія з Варшави 16:15 Тран-
смісія з Кракова. 17:45 Трансмисія
з Катіві. 20:00 Трансмисія з Варшави.
20:15 Симфонічний концерт філармонії
з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Отримуючи до милого
обов'язку аложити ширшу подяку Всім Вп.
Паням і комітету допомоги політичним
в'язням а в першу чергу Вп. Пані Тра-
чоній за ширшу підмогу й опіку, яку зня-
вили мені в часі мого перебування
в Бригадах від 2. VII. 1930. до 29. IV.
1931. — Рівночасно закликаю, що з кому-
ністами не мав я нічого спільного і не
буду мати. — Роман Пелех.

Мистецький Гурток Товариства сту-
дентів львівської політехніки „Основа“
повідомляє про уладження першої ви-
ставки шкільних і приватних праць своїх
членів, яка потріває від 3-го до 10-го
травня 1931 р. виключно, подія від год.
10. рано до 6. вечір, а в неділю від год. 10.
рано до 7. вечір. Виставка відбудеться
в Авді Академічного Дому, вул. Супін-
ського ч. 21. — Вступ за добровільними
датками.

На Рідну Школу зложили ВП. Марія
Зельська в Галинах 25 зол., о. Ізидор
Зельський в Милатині Старім 20 зол.
замість віни на домовину Сестри бл. п.
Михайлини Соллогуб; Олена Горалевича,
Стрий 10 зол. замість віни на до-
мовину бл. п. Степана Охримовича; А.
Воскресова, Софія 5 зол. замість свято-
чних бажань. — ВП Жертовдавцям скла-
дає ширшу подяку Головна Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

„ДОМАШНЄ ОГНІЩЕ“ ч. 2, вже
в розпродажі. 1941 1—3

Ф УТРО жіноче печеніє в доброму
стані за 450 зол. на продаж, рино-
часно пригадується, що всілякі весняні
роботи етоті, боа, кравати виконую со-
відно українська робітня футер Юліана
Глушевського Львів, Коперника 16. II. п.

Д ІМ мурований в Кривчицях зараз за
Личаківським парком, в обсягу
Львова з огородем на продаж. Відомість
Львів, Пекарська 49. I. пов. 1943 1-3

СТРИЛЕЦЬКІ ПІСНІ на фортеп'яні зі
словами Ярославенка, повний аль-
бом по 10 золотих продають книгарні.
1911 2—5

ГОДИННИКИ тільки найліпших фл-
бріи, прецизійні, продає за готівку
і на рати від десятиків літ з найліпшою
сторони звана фірма Іван Зельтен-
райх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1938

СОНЯШНА, з окремим входом кімната
а до винайму. — Близька відомість
в Лам. „Діла“. 1922 3—3

Оголошуйтеся в одиницім
укр. щоденнику „ДІЛО“!

КУПЛЮ має господарство під Льво-
вом або Перемишлем в околиці су-
хій, лісостій 1—3 моргів доброї ріллі
з хатою, 4—6 кімнати у доброму стані
з господарськими будинками і городом,
найрадше все в одинім кусні (хутір, може
бути й більший) під лісом або й в лісі. —
Зголошення з описом і ціною присилати:
Mikołaj Lewyński w Rudce, poczta Kadołów,
powiat Tarnów. 1936 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р Володимир Коцюба

б. лікар кліні. у Празі — Познані, заг.
шпит. у Дрогобичі і б. сек. заг. шпит.
1903 в Долині 2—3

ординує в ДОЛИНІ

(в домі Вп. Зборовського, біля церкви).

Загальні Збори

Товариства Опіки над Українськими
Емігрантами у Львові, відбудуться дня
19. травня 1931 р. в год. 6. пополудні
в доміцї Т-ва „ЗЕМЛЯ“ у Львові,
Ринок 43/1 з таким порядком нарад:

1. Відчитання протоколу з попередніх
Загальних Зборів.
2. Звіт діяльності Виділу за минулий
рік.
3. Звіт касовий і контрольної комісії.
4. Абсолюторія для уступаючого Ви-
ділу.
5. Вибір нових членів Виділу.
6. Внески й запити.

У Львові, дня 28. квітня 1931 р.
М. Заячківський Д-р В. Константинович
Президент. Секретар.

Присилайте передплату!

Ширіть
наш
часопис!

ВЖЕ НАДІЙШОВ ВЕЛИКИЙ ТРАНСПОРТ

найрічнородніших бла-
ватних мішаних товарів

оказійно закуплених. Їх нормальні ціни
виносили від зол. 2— до 3—. Тепер 1 зол.

продається їх 1 метр лише за

ПОЗІР! Магазин багато заосмотр. у наймод-
ніші новості сезону.

Г. ГАНДЕЛЬМАН, ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ 27,
1908 Тел. 19—49. 3—3

Муштини! Нові сили

дає однією революційний опатентований
у багато культурних краях апарат „Ч. III“

Наукову брошуру незвичайно інтересну, що має дисертації і опії багато
поважних поваг лікарської науки висилаємо дискретно і безплатно.

Адресувати: „INVENTUS“
Торговельне Бюро — Львів, Ягайлонська 20. сир. почт. 70.